

НАУКОВА ШКОЛА В.І. КОРСУНА «РОЗРОБКА І ПРАКТИЧНЕ ВПРОВАДЖЕННЯ МЕТОДІВ АДАПТИВНОЇ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ТА УПРАВЛІННЯ ТЕХНОЛОГІЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ, МЕТРОЛОГІЇ ДИНАМІЧНИХ ВИМІРЮВАНЬ, ЗАСНОВАНИХ НА ВИКОРИСТАННІ ПРИНЦИПІВ СИМЕТРІЇ»

**КОРСУН
ВАЛЕРІЙ ІВАНОВИЧ**

Доктор технічних наук, професор, академік Міжнародної академії стандартизації, завідувач кафедри метрології та інформаційно-вимірювальних технологій Національного гірничого університету.

Народився В.І. Корсун у м. Волноваха Донецької області. Закінчив фізико-технічний факультет Дніпропетровського державного університету. У 1977 р. захистив кандидатську дисертацію, яка стала підґрунтям для створення наукової школи «Розробка і практичне впровадження методів адаптивної ідентифікації та управління технологічними процесами, метрології динамічних вимірювань, заснованих на використанні принципів симетрії».

Пройшов шлях від доцента до професора кафедри системного аналізу і управління Національного гірничого університету (НГУ). З 2002 р. Валерій Корсун очолює кафедру метрології та інформаційно-вимірювальних технологій. Автор близько 300 публікацій у вітчизняних та міжнародних виданнях.

Під керівництвом В.І. Корсуна за напрямками досліджень наукової школи захистили кандидатські дисертації О.К. Єлісеєва та Н.В. Глухова. Найбільших успіхів у застосуванні принципів симетрії у розробці методів метрології динамічних вимірювань досягли кілька його аспірантів. К.В. Литвиненко захистив кандидатську дисертацію «Математичне моделювання процесу оцінювання технологічних ризиків гірничотранспортних систем глибоких кар'єрів». Аспіранти М.А. Дороніна і Ю.М. Харламова ще студентками НГУ стали переможцями II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади за напрямом «Метрологія, стандартизація та сертифікація» (м. Львів, НУ «ЛП», 2011, 2012). Нині працюють над кандидатськими дисертаціями.

V. KORSUN SCIENTIFIC SCHOOL

Development and practical implementation of methods for adaptive identification and technological process control, dynamic measurement metrology based on the use of symmetry principles

Fields of research: methods and system of adaptive identification and metrology estimation of control object parameters and process.

Науковцями школи вперше представлено вдале використання структурної симетрії пар адаптивних моделей об'єктів управління і її взаємодії з іншим видом симетрії — дуалізмом пари «сигнал-система».

Використання взаємодії однієї або декількох пар однакових за структурами адаптивних моделей для розв'язання задач ідентифікації параметрів квазістаціонарних одновимірних та багатовимірних об'єктів управління обумовило розробку спеціальних координатно-параметричних цільових функцій і алгоритмів пошуку їх мінімальних значень у просторі параметрів моделей. При цьому створено нові методи оптимізації, які реалізують паралельні обчислення.

У взаємодії беруть участь моделі, які мають різні рівні внутрішньої енергії стосовно енергетичного рівня об'єкта. Модель з більшим рівнем енергії під час цілеспрямованої варіації параметрів віддає її надлишок адаптивній моделі з меншим запасом внутрішньої енергії, що суттєво зменшує розмах пошукових коливань взаємодіючих параметрів моделей. Якщо ж об'єкт і адаптивна модель мають різні запаси внутрішньої енергії, то за рахунок використання енергії вхідного сигналу можна вирівнювати їх енергетичні характеристики.

Теоретичними розробками наукової школи В.І. Корсуна є методи і системи адаптивної ідентифікації і метрологічного оцінювання параметрів і процесів об'єктів управління. Розробки успішно впроваджені при проектуванні системи управління газоструменевим млином на Харківській кондитерській фабриці та на Вільногорському гірничо-металургійному комбінаті; у проектних розробках алгоритмічного та програмного забезпечення систем автоматизованого управління процесом рудо-підготовки для умов Полтавського гірно-збагачувального комбінату; при дослідно-конструкторських розробках АСУП-ОС «Славутич».

Здобутки наукової школи висвітлювались у наукових виданнях Парижа, Лондона, Оттави, обговорюються на міжнародних конференціях.